

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า หมู่บ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ว่าที่ร้อยตรี ดร.พรชัย เตชะธนาเศรษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 3 มกราคม 2562

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 5 มกราคม 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 13 มีนาคม 2562

พงศ์พัทธ์ ชุ่มมงคล

ทศพล โคนทรงแสน

ประกิจ ขาดิแฮม

เยาวชนผู้ร่วมวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าดำจากเศษผ้า และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้า พื้นที่ในการศึกษาได้แก่ หมู่บ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้าที่พัฒนาและออกแบบ มี 2 ลวดลาย คือ ลวดลายทั่วไป เหมาะสำหรับบุคคลที่ต้องการความเรียบง่าย และลวดลายคล้ายผ้าปักของชนเผ่า ทำให้มีเอกลักษณ์ และมีความสวยงาม แตกต่างจากที่อื่น 2) ความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าดำจากเศษผ้า พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 44.50 และ 3) ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้า พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตั้งราคาจำหน่าย

คำสำคัญ: กระเป๋าดำจากเศษผ้า ผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำ

The Development of Cloth Bags from Pieces of the Fabric, Ton Yang Village, Chan Cha Sub-District, Mae Chan District, Chiang Rai Province

Acting Sub Lt. Dr.Ponchai Techathanased

*Assistant Professor, Faculty of Industrial Education,
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon*

Received: 3 January 2019

Revised: 5 January 2019

Accepted: 13 March 2019

Pongsapat Choommongkon

Todsapon Konsongsan

Prakit Chatkam

Youth Volunteers in Research Development

Abstract

This research aims 1) to design and develop a cloth bags from pieces of the fabric 2) to study customer satisfaction on development of cloth bags from pieces of the fabric and 3) to study the operational factors on the producer of cloth bags from pieces of the fabric, Tong Yang Village, Chan Cha Sub-district, Mae Chan District, Chiang Rai Province was a research area. The sample consisted of 200 participants who were interest or buying a cloth bags in Chiang Rai. The depth interview and the questionnaire were used as an instrument for data collection.

The results of the research were as follows: 1) the product of cloth bags from pieces of the fabric are two patterns, general pattern for people who want a simplicity and embroidery patterns are unique and beautiful. 2) customer satisfaction on development of cloth bags from pieces of the fabric, unique of the product is at the high level (44.50%) and 3) the most of operational factors on the producer of cloth bags from pieces of the fabric is the selling price

Keywords: A cloth bags from pieces of the fabric, Cloth bag product

บทนำ

ผ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการครองชีพที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง แต่แต่ละปีประชากรทั่วโลกใช้ผ้ารวมกันเป็นจำนวนมาก สถิติต่างๆ ที่มีผู้รวบรวมไว้นั้นปรากฏเลขตรขึ้นสูงขึ้นทุกที แสดงให้เห็นความสำคัญของผ้าต่อการครองชีพที่มีมากขึ้นตามลำดับ ประเทศไทยมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมผ้ามากกว่าอุตสาหกรรมชนิดอื่น ในการใช้ผ้าของประชากรไทยเริ่มมีความหลากหลายและเพิ่มมากขึ้นแล้วแต่การใช้งาน ส่วนผ้าที่ใช้งานแล้วเก่าลงหรือไม่ได้ใช้แล้วก็จะนำไปทิ้งหรือนำไปขายเป็นผ้ามือสอง ผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วบางชนิดยังสามารถนำมาทำประโยชน์อย่างอื่นได้อีกในการนำวัสดุที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ หลักการนี้เป็นที่สนใจจากผู้บริโภคมากขึ้น ในการวิจัยตลาดพบว่า ผู้บริโภคส่วนมากเห็นชอบที่จะซื้อสินค้าที่มีวัสดุอยู่แล้ว ดังนั้นในทางปฏิบัติรัฐควรส่งเสริมและช่วยในการสนับสนุนให้ราคาวัสดุเหล่านี้มีราคาต้นทุนที่ต่ำลง รวมทั้งภาคเอกชนควรทำการตลาดเพื่อเพิ่มความต้องการของผู้บริโภค (อัจฉราพร ไชละสุต, 2539)

เศษผ้าที่เหลือจากการตัดผ้า เมื่อนำมารวมกันทำให้มีจำนวนมาก ผ้าแต่ละขนาดแต่ละชิ้นสีสันทันมีความโดดเด่น แม้กระทั่งผิวสัมผัสที่แข็งแรงอ่อนนุ่ม เศษผ้าเหล่านี้คงเหลือมาจากการตัดเย็บเสื้อผ้าทั่วไป ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อมนุษย์ทุกคนโดยเฉพาะร้านตัดเย็บเสื้อผ้าสำหรับสุภาพสตรีจะมีเศษผ้าเหลือจากการตัดออกไปแล้วเป็นจำนวนมาก เศษผ้าดังกล่าวหากถูกทอดทิ้งให้เปล่าประโยชน์นานวันก็จะเสื่อมสภาพไม่เกิดประโยชน์และคุณค่าจะกลายเป็นขยะและเกิดภาวะโลกร้อน (อภิสิทธิ์ ใจเอี่ยม และรจนา จันทราสา, 2561)

ด้วยเหตุที่ยุคสมัยเปลี่ยนไปการใช้วัสดุก็เปลี่ยนไป และมีต้นทุนในการซื้อที่สูงสำหรับผู้บริโภคที่ต้องการใช้งานในการดำรงชีวิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการนำเศษผ้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องของกระเป๋ากลับจากเศษผ้า วิธีการเลือกเศษผ้า และวิธีการเย็บกระเป๋ากลับจากเศษผ้าของบ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และนำงานที่ได้ศึกษานั้นมาพัฒนาออกแบบเพิ่มเติมให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้งานได้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋ากลับจากเศษผ้า
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋ากลับจากเศษผ้า
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการดำเนินงานของผู้ประกอบการการผลิตกระเป๋ากลับจากเศษผ้า

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดในการออกแบบอย่างยั่งยืน

การออกแบบอย่างยั่งยืน (Sustainable Design) หรือการออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Design, Eco-design หรือ Design for the Environment) นับเป็นกระแสหลักของการออกแบบยุคใหม่ที่นักออกแบบหลายต่อหลายคนต่างให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันกระแสที่ว่ากำลังได้รับความสนใจในหลายวงการแม้แต่การออกแบบแฟชั่น แท้จริงแล้วความหมายของการออกแบบอย่างยั่งยืนนั้นมีความเกี่ยวข้องตั้งแต่การออกแบบวัตถุนาเล็กไปจนถึงการออกแบบสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่อย่างตึกรามบ้านช่องหรือแม้แต่การสร้างเมืองสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และการบริการที่สอดคล้องกับกฎทางเศรษฐกิจสังคมตลอดจนการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน (มนตรี เลากิตติศักดิ์, 2554 อ้างถึงใน ศิริญา อารยะจารุ, 2556) ซึ่งการออกแบบอย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการเลือกใช้ทรัพยากรที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ให้น้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ทั้งยังพยายามเชื่อมโยงผู้คนเข้ากับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติให้มากที่สุดโดยมุ่งสร้างวิถีการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนและช่วยแก้ไขวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมของโลกในด้านต่างๆ (ศิริญา อารยะจารุ, 2556)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิสิทธิ์ ใจเอี่ยม และรจนา จันทราสา (2561) ได้ศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟสำหรับบ้านพักอาศัยจากเศษผ้าเหลือใช้ในอุตสาหกรรมผ้าไทย บ้านเจริญสุข จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าการวิจัยครั้งนี้ได้นำสิ่งที่เป็เนอลักษณะของเครื่องดนตรีพื้นถิ่นและเป็นที่รู้จักของท้องถิ่นอีสาน คือแคนนำมาผสมผสานกับผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์ คือ ผ้าภูอัคนี มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่า เพิ่มทางเลือกสำหรับผู้ซื้อ ส่งเสริมรายได้ให้แก่ผู้ผลิตชุมชนในท้องถิ่น และส่งเสริมเอกลักษณ์การใช้ผ้าไทย การออกแบบและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุและสิ่งของเหลือใช้ในการตัดเย็บผ้าไทย ภูอัคนีที่เหลือทิ้งในครัวเรือนนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกทั้งในรูปแบบของการรีไซเคิล (Recycle) นำมาเป็นวัตถุดิบ ในการประกอบเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถสร้างประโยชน์ในการใช้งานใหม่ได้

จิราพัทธ์ แก้วศรีทอง และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากเศษผ้าทอลายดอกป๊อบ พบว่า การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าทอลายดอกป๊อบ เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าทอลายดอกป๊อบ ประกอบด้วย ข้อติดดอก แจกันดอกไม้ กรอบรูปดอกไม้ โดยเริ่มศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์งานเศษประดิษฐ์จากผ้า หรือจากเศษผ้าที่เหลือใช้ ประกอบกับวัสดุตกแต่งที่สามารถเข้ากันได้ และให้ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าทอลายดอกป๊อบ มีความหลากหลายสามารถจำหน่ายได้ในราคาไม่แพง เป็นสินค้าของใช้จากเศษผ้าทอลายดอกป๊อบ และจากการศึกษาความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ข้อติดดอก พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) โดยรายการประเมินหัวข้อความประณีต

สวยงามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การอนุรักษ์ผ้าพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก และขนาดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน

วิธีการศึกษา

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าจากเศษผ้า หมู่บ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. พื้นที่ในการศึกษา

พื้นที่ในการศึกษา ได้แก่ หมู่บ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มผู้ผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้าของบ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ของกลุ่มผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย จึงใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างโดยการเปิดตารางกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และเป็นการเก็บตัวอย่างในท้องถิ่นของ Seymour Sudman (1976 อ้างในคุณทลี รื่นรัมย์, 2551) จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ราย โดยเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) และเก็บข้อมูลด้วยการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยแบ่งเก็บข้อมูลจากสถานที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เซ็นทรัลเชียงราย ร้านค้าทั่วไป ตลาดสด และร้านซูเปอร์มาร์เก็ต

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการสอบถามเกี่ยวกับวิธีการเย็บกระเป๋าผ้าจากเศษผ้า รวมถึงลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้าของบ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

3.2 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

1) แบบสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า และ 3) ข้อเสนอแนะในการทำกระเป๋าผ้าจากเศษผ้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) แบบสอบถามปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือด้านการวางแผนผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ด้านการตั้งราคาการจำหน่าย และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งมี 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2549) ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75\end{aligned}$$

หลังจากการคำนวณช่วงระดับคะแนนดังกล่าวแล้วนำค่าที่ได้จากการคำนวณมาแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 4 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.25 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง มากที่สุด

4. คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้ศึกษานำแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก และแนวคำถามในแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ พบว่าทุกข้อคำถามมีค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5. วิธีการดำเนินการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

5.1 การพัฒนากระเป๋าคาดจากเศษผ้า ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการศึกษา รายละเอียดดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีงานวิจัย และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าคาดจากเศษผ้า เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีข้อมูล ความรู้ และฐานคิดเบื้องต้นเป็นเครื่องมือนำทางในการพัฒนากระเป๋าคาดจากเศษผ้า และการสร้างแนวคำถามในการศึกษาความพึงพอใจของผู้สนใจในผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดจากเศษผ้า

2) ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มชาวบ้านต้นยาง ตำบล จันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไป รายละเอียดเกี่ยวกับการทำกระเป๋าดำจากเศษผ้า ข้อเสนอแนะในการทำกระเป๋าดำจากเศษ ผ้า รวมถึงการสังเกตเพื่อศึกษารูปทรงและวิธีการทำกระเป๋าดำจากเศษผ้า เพื่อนำมาพัฒนาและออก กระเป๋าดำจากเศษผ้า

3) ออกแบบลวดลายกระเป๋าดำจากเศษผ้า โดยออกแบบลวดลายใหม่ให้มี จุดเด่นและเป็นเอกลักษณ์มากขึ้น

5.2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย

1) ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อ ถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิในข้อที่ 1 มาเป็นฐานคิดในการจัดทำ แบบสอบถาม

2) นำแบบสอบถามไปประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีความสนใจหรือซื้อ ถุงผ้าในจังหวัดเชียงราย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ โดยแสดงเป็นจำนวน และร้อยละ

ส่วนที่ 2 ทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าดำจากเศษผ้า โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 ทำการวิเคราะห์ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้า โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาออกแบบและพัฒนาลวดลายใหม่ให้มีจุดเด่น มีเอกลักษณ์ และ สวยงามมากขึ้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้าได้นำข้อคิดเห็นต่างๆ มารวมกัน ทำให้ได้ผล งานที่ต่างออกไป ผลการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบ ลวดลายของผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า โดยลวดลายที่ออกแบบจะเป็นการใช้ลวดลายอยู่บนกระเป๋าดำ

ในแต่ละด้าน ทำให้ผู้ซื้อสามารถเลือกลดทอนของกระเป๋าในการใช้งานได้ ซึ่งผู้จัดทำวิจัย ได้ทำการออกแบบลดทอนออกมาเป็น 2 ลาย ได้แก่ 1) ลดทอนทั่วไป ซึ่งเหมาะสำหรับบุคคลที่ต้องการความเรียบง่าย และมีสีผ้าที่มีความทันสมัย และ 2) ลดทอนคล้ายผ้าปักของชนเผ่า ทำให้มีเอกลักษณ์ และมีความสวยงาม แตกต่างจากที่อื่น

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.53 และส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 58.62

2.2 ความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า

ตารางที่ 1 การแจกแจงความถี่และร้อยละของความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า

รายการ	ระดับความพึงพอใจ	ร้อยละ	จำนวน (คน)
1) ด้านขนาดและรูปร่าง	ปานกลาง	40.00	80
2) ด้านความสวยงามของลดทอน	ปานกลาง	44.50	89
3) ด้านราคา	ปานกลาง	63.50	127
4) ด้านคุณค่าในการซื้อ	ปานกลาง	44.00	88
5) ด้านการออกแบบความแปลกใหม่และทันสมัย	ปานกลาง	48.50	97
6) ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ	ปานกลาง	47.00	94
7) ด้านการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสินค้า	มาก	44.50	89
8) ด้านความพึงพอใจของท่านต่อผลิตภัณฑ์	ปานกลาง	54.00	108
9) ด้านวัสดุที่เลือกใช้มีความเหมาะสม	ปานกลาง	51.50	103

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้าด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 44.50 ส่วนด้านที่เหลือนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย ด้านราคา คิดเป็นร้อยละ 63.50 ด้านความพึงพอใจของท่านต่อผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 54.00 ด้านวัสดุที่เลือกใช้มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 51.50 ด้านการออกแบบ ความแปลกใหม่และทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 48.50 ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 47.00 ด้านความสวยงามของลดทอน คิดเป็นร้อยละ 44.50 ด้านคุณค่าในการซื้อ คิดเป็นร้อยละ 44.00 ด้านขนาดและรูปร่าง คิดเป็นร้อยละ 40.00

3. ผลการศึกษาปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้าในภาพรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า	2.32	0.65	น้อย
2. ด้านการตั้งราคาการจำหน่าย	2.35	0.59	น้อย
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	2.24	0.63	น้อย
รวม	2.30	0.62	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการศึกษาปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้าในภาพรวม พบว่า ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.30$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตั้งราคาการจำหน่าย ($\bar{X}=2.35$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ($\bar{X}=2.32$) และสุดท้าย ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X}=2.24$)

สำหรับการพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้าด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ชนิดรูปแบบของกระเป๋าคาดจากเศษผ้า	2.26	0.68	น้อย
2. แหล่งจำหน่าย	2.38	0.42	น้อย
รวม	2.32	0.55	น้อย

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้าด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.32$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ แหล่งจำหน่าย ($\bar{X}=2.38$) รองลงมา ได้แก่ ชนิดรูปแบบของกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ($\bar{X}=2.26$)

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ด้านการตั้งราคา
การจำหน่าย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ตั้งราคาตามคุณภาพสินค้า	2.27	0.46	น้อย
2. ตั้งราคาขายึดต้นทุนเป็นเกณฑ์	2.30	0.68	น้อย
3. ตั้งราคาตามคู่แข่ง	2.47	0.76	น้อย
รวม	2.35	0.63	น้อย

จากตารางที่ 4 พบว่าปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ด้านการตั้งราคาการจำหน่าย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.35$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ตั้งราคาตามคู่แข่ง ($\bar{X}=2.47$) รองลงมา ได้แก่ ตั้งราคาขายึดต้นทุนเป็นเกณฑ์ ($\bar{X}=2.30$) และตั้งราคาตามคุณภาพสินค้า ($\bar{X}=2.27$)

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ตลาดท้องถิ่น	2.45	0.56	น้อย
2. ออนไลน์	2.34	0.89	น้อย
รวม	2.40	0.73	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าคาดจากเศษผ้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.40$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตลาดท้องถิ่น ($\bar{X}=2.45$) รองลงมา ได้แก่ ออนไลน์ ($\bar{X}=2.34$)

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดจากเศษผ้า หมู่บ้านต้นยาง ตำบลจันจว้า อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดจากเศษผ้า ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบลวดลายออกมาเป็น 2 ลวดลาย โดยลวดลายที่ออกแบบจะเป็นการโชว์ลวดลายอยู่บนกระเป๋าคาดในแต่ละด้าน ทำให้ผู้ซื้อสามารถเลือกลวดลายของกระเป๋าคาดในการใช้งานได้ ซึ่งลวดลายที่หนึ่งเป็นลวดลายทั่วไปเหมาะสมสำหรับบุคคล

ที่ต้องการความเรียบง่าย และมีสีผ้าที่มีความทันสมัย และลวดลายที่สง่างามเป็นคล้ายผ้าปักของชนเผ่า ทำให้มีเอกลักษณ์ มีลักษณะเด่น และมีความสวยงาม แตกต่างจากที่อื่น สอดคล้องจรรยาบรรณ จันทรา และคณะ (2559) ที่กล่าวว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์กับการออกแบบผลิตภัณฑ์จะดำเนินการควบคู่กันไป เป็นการพยายามค้นหาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หาวิธีแก้ไขหรือคำตอบใหม่ๆ สำหรับปัญหาต่างๆ ที่ต้องอาศัยวิทยาการที่ก้าวหน้า กรรมวิธีการผลิต การเลือกใช้วัสดุและหลักในการออกแบบ เข้าใจการวิเคราะห์ปัญหา การคิดออกแบบสร้างสรรค์ และการแก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ซึ่งรูปแบบของผลิตภัณฑ์ แบบร่วมสมัย คือ การออกแบบที่ประสานกันระหว่างความล้ำสมัยหรือแบบเก่าผสมกันกับแบบที่ทันสมัย คือ ใช้ 2 ยุคสมัยนี้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ถือว่าเป็นงานสมัยใหม่ หรือนานาปัจจุบัน ลักษณะของเก่าที่นำมาอาจจะเป็นวัสดุ เช่น นำผ้าทอโบราณมาออกแบบตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสมัยปัจจุบัน หรือรูปแบบ เช่น ยีรูปรูปทรงแบบเก่ามาประยุกต์ใช้กับวัสดุสังเคราะห์สมัยใหม่ก็ได้

2. จากการศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนากระเป๋าผ้าจากเศษผ้า พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 44.50 สามารถอธิบายได้ว่า การผลิตสินค้าที่สามารถบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสินค้า ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และทำให้สินค้านั้นเป็นที่จดจำได้ง่ายและรวดเร็ว สอดคล้องกับพิบูล วัชรธรรม (2559) ที่ศึกษาเรื่องการสร้างอัตลักษณ์สินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ฮาลาลในประเทศไทย พบว่าการสร้างอัตลักษณ์สินค้าให้กับผลิตภัณฑ์โดยการสร้างแบรนด์ด้วยรูปร่างหน้าตาของสินค้า (Attribute) เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจในตัวสินค้า ทำให้ลดเวลาในการตัดสินใจเลือกซื้อได้ดีที่สุด แนวคิดที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดแนะนำให้ใช้คือ คือ ลักษณะ สี สันและวัสดุที่ใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์ต้องดึงดูดความสนใจ ชื่อสินค้าจำง่ายเรียกง่าย มีข้อความบรรยายจุดเด่นของสินค้า วัตถุประสงค์หรือส่วนผสม มีโลโก้ตราสัญลักษณ์และเครื่องหมายการค้าที่โดดเด่น และยังสอดคล้องกับวิสิทธิ์โพธิวัฒน์ (2561) ที่กล่าวถึง การออกแบบอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานด้านภาพลักษณ์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าเชื่อถือด้านคุณภาพในสายตาของผู้บริโภค อีกทั้งทำให้ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นมีโอกาสทางการตลาดมากขึ้นกว้างขึ้น ซึ่งส่งผลแบบกลไกนำความเจริญกลับมายังผู้ผลิตและท้องถิ่นนั้นๆ เป็นลำดับ

3. จากการศึกษาปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้า พบว่า ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.30$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตั้งราคาจำหน่าย ($\bar{X}=3.5$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้า ($\bar{X}=2.32$) และสุดท้ายด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X}=2.24$) สามารถอธิบายได้ว่า ในการผลิตกระเป๋าผ้าจากเศษผ้าวัตถุประสงค์หลักที่ใช้ คือ เศษผ้า ซึ่งหากตีราคาเป็นมูลค่าอาจกำหนดราคาได้ยาก เนื่องจากเป็นวัตถุดิบที่เป็นสิ่งที่เหลือจากการใช้สอย จึงทำให้มีผลต่อการตั้งราคาในการจำหน่ายเมื่อทำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้า อีกทั้ง

ในส่วนองจำนวนของเศษผ้าซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้มีจำนวนไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับว่าการผลิตหลักในแต่ละครั้งจะเหลือเศษผ้าเป็นจำนวนเท่าใด จึงทำให้มีอุปสรรคด้านการวางแผนการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้าในแต่ละครั้ง จึงทำให้ปัจจัยในการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับสุรชญา พิทยานากุล (2548) ที่ศึกษาสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ผลิตสินค้าไม่ทันตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งพบว่าในกรณีที่บริษัทผลิตสินค้าไม่ทันตามความต้องการของลูกค้าขึ้นอยู่กับประเด็นที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากวัตถุดิบขาดแคลน และไม่ได้คุณภาพ ซึ่งทำให้ส่งผลต่อการวางแผนการผลิต และคุณภาพของสินค้า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ในการผลิตกระเป๋าดำจากเศษผ้า วัตถุดิบหลักที่สำคัญได้แก่ เศษผ้า ซึ่งปัจจุบันสามารถหาได้ง่ายและมีคุณภาพ การทำให้ลดต้นทุนของวัตถุดิบหลักได้ ดังนั้นชุมชนที่สนใจสามารถหาแหล่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพ หรืออาจมีการส่งเสริมให้มีการนำเศษผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้ว นำมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการทำผลิตภัณฑ์กระเป๋าดำจากเศษผ้า เพื่อช่วยลดปัญหาการนำผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วไปเผาหรือทำลายทิ้ง

1.2 ในยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้บริโภคต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงาม ดูดี และทันสมัย ดังนั้นผู้ผลิตควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ทันสมัย และมีความเหมาะสมกับความนิยมในปัจจุบัน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายตามความต้องการของผู้บริโภค

2. ข้อเสนอแนะของการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้สนใจศึกษาควรศึกษาเรื่องการลงทุนและการตัดสินใจของผู้ประกอบการแรงจูงใจในการผลิต การกำหนดราคาจำหน่ายกระเป๋าดำจากเศษผ้า เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระเป๋าดำจากเศษผ้าให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกกร เวทการ. (2556). การศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลาดชะโด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤษณ์ รื่นรัมย์. (2551). การวิจัยตลาด Marketing Research. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพัทธ์ แก้วศรีทอง และคณะ. (2559). การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 3. 22 ธันวาคม 2559. อาคารที่ปึงกรัศมิโชติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 384-392.

- จิวรรณ จันพลา และคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทยทรงดำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์. Veridian E Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(2), 82-98.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิบูล ไวจิตรกรรม. (2559). การสร้างอัตลักษณ์สินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ฮาลาลในประเทศไทย. วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 7(1), 95-107.
- วิสิทธิ์โพธิวัฒน์. (2561). รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 6 ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย. 1 มีนาคม 2561. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ม.ป.ป.
- ศิริญา อารยะจารุ. (2556). การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประเภทของใช้จากผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติโดยใช้แนวคิดในการออกแบบอย่างยั่งยืน กลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านทัพคล้ายจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2548). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสารจำกัด.
- สุรัชนา พิชยานากุล. (2548). การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อภิสิทธิ์ ใจเอี่ยม และรจนา จันทราสา. (2561). การออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟสำหรับบ้านพักอาศัยจากเศษผ้าเหลือใช้ในอุตสาหกรรมผ้าไทย บ้านเจริญสุข จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารศิลปกรรมและการออกแบบแห่งเอเชีย, 1(1), 95-107.
- อัจฉราพร ไสละสุต. (2539). ความรู้เรื่องผ้า. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์-วิชาการ.